

SPIS TREŚCI ROCZNIKA CXXV*

Bębnik Grzegorz, „Incydent” w Stopnicy 9 września 1939 roku — między zbrodnią sądową a egzekucją.....	1	65
Czubaty Jarosław, Księstwo Warszawskie — pierwsze nowoczesne państwo polskie?	2	365
From the Editors	Eng. 2	5
Gaul Jerzy, Józef Piłsudski wobec wyborów do parlamentu austriackiego oraz działalności polskich posłów socjalistycznych IX kadencji (1897–1900)	4	901
Górny Maciej, Karty na stół. Geografia i granice nowej Europy po I wojnie światowej.....	2	427
Jarska Natalia, A Patriarchal Marriage? The Women’s Movement and the Communist Party in Poland (1945–1989)	Eng. 2	7
Korczak-Siedlecka Jaśmina, Czy chłop miał honor? Zastosowanie kategorii honoru w badaniach nad społeczeństwem nowożytnym.	3	633
Kosińska Rozalia, Sejmiki poselskie 1766 roku	4	861
Kupisz Dariusz, Próby organizacji wojsk „obrony domowej” przez szlachtę województw kijowskiego, braclawskiego i czernihowskiego (1649–1650).....	1	5
Kuźma-Markowska Sylwia, „Pomagajcie polskim dzieciom”. Humanitarna mobilizacja amerykańskiej opinii publicznej po I wojnie światowej.....	3	657
Od Redakcji. Jak państwa upadają i jak odradzają się na nowo	2	255
Opaliński Edward, Kryzys, rozpad i odrodzenie I Rzeczypospolitej w okresie II wojny północnej (1655–1660).....	2	337
Pac Grzegorz, Święte dziewictwo, Królowa dziewic i władza w ottońskiej Rzeszy.....	4	815
Pałka Jarosław, The Vistula Programme. Nuclear Weapons for the Polish People’s Army in Case of War	Eng. 2	69

---

* Rocznik składa się z 4 zeszytów polskich i 1 anglojęzycznego – English-Language Edition no. 2 (Eng. 2).

Pasztor Maria, A Circle of Impossibility. The Problem of Disarmament, Détente and Security in Polish-Italian Relations (1958–1969) . . . . .Eng. 2	39
Pleszczyński Andrzej, Kryzys i upadek wczesnych państw słowiańskich oraz ich odbudowa (IX–XI wiek). Zarys problemu	2 263
Skórzyński Jan, KOR and Its Model of Resistance. Study of Dissent and Opposition in the Communist Poland. . . . .Eng. 2	87
Staliūnas Darius, Nowoczesna Litwa – czy istniała alternatywa dla modelu państwa narodowego?	2 403
Szadkowski Paweł, Staropolskie i hiszpańskie piśmiennictwo wojskowe XVI wieku w kontekście teorii rewolucji militarnej. Próba porównania. 3	597
Szelągowska Krystyna, Kryzys państwowości w połowie XVII wieku. Paralela Dania – Rzeczpospolita	2 303
Wesołowski Adrian, Nieśmiertelny i dobroczynny. Historyczne badanie genezy i charakteru sławy Stanisława Staszica	1 29

PRZEGLĄDY – POLEMIKI – MATERIAŁY

Budzyński Radosław, O nieznanym listach Gustawa Manteuffla ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Lwowskiego. Komunikat	3 693
Bůžek Václav, Drogi do poznania historii Habsburgów w czeskich naukach historycznych.	2 471
Danielewski Marcin, Odpowiedź na recenzję pióra Tomasza Jurka czyli o grodach raz jeszcze	1 103
Kąkolewski Igor, Nigdy nieumierające ciało państwa, czyli o trwałości toposu (<i>re-</i>)born statehood w europejskiej kulturze politycznej.	2 483
Kizwalter Tomasz, Pozagrobowy żywot Rzeczypospolitej	2 499
Nosow Boris, Państwo (jego powstanie, upadek i odrodzenie) jako historycznie uwarunkowana forma społeczno-politycznej organizacji społeczeństwa.	2 507
Opaliński Edward, Replika na polemikę Przemysława Szpaczyńskiego.	3 689
Pazik Przemysław, Political Catholicism in Poland in 1945–1948. An Overview of Political Activity of Catholics . . . . .Eng. 2	111
Sowa Andrzej Leon, Kilka uwag do recenzji mojej książki <i>Kto wydał wyrok na miasto?</i> autorstwa Stanisława Salmonowicza.	1 115
Szelągowska Grażyna, O zwycięstwie kultury nad polityką. Jak odwieczni wrogowie stworzyli suwerenne państwa i współczesną wspólnotę nordycką	2 517
Ther Philipp, Czechosłowacja jako państwo pohabsburskie. Rozważanie o ciągłości dziejów przed i po 1918 roku.	2 529
Zacharias Michał Jerzy, Jak państwa upadają i jak na nowo powstają?	2 539
Znamierowska-Rakk Elżbieta, Idea narodowa w konfrontacji z zamysłami wspólnotowymi. Przykład Jugosławii	2 555
Żarnowski Janusz, Odbudowa państw narodowych po I wojnie światowej	2 569
Żurawski vel Grajewski Radosław Paweł, Rozważania o upadku i odradzaniu się państw (z okazji setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości)	2 575

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Broniarczyk Marcin, O Senatorach koronnych za Władysława IV.	1	149
Jarosław Dariusz, Regarding the Reception of the Stalinist Plan for the Transformation of Nature in Hungary, Czechoslovakia and Poland	Eng. 2	143
Pomierny-Wąsińska Anna, Początki komun(y) w miastach średniowiecznych Włoch w świetle rozważań Chrisa Wickhama	3	705
Prostko-Prostyński Jan, Polityka religijna Teodoryka Wielkiego w nowym ujęciu?	1	119
Wiszewski Przemysław, Niemcy o Polsce i Polakach? O różnych poziomach transferu treści kulturowych w średniowieczu	3	721

*

<i>A Companion to Ostrogothic Italy</i> , ed. J.J. Arnold, M.S. Bjornlie and K. Sessa — Robert Kasperski	Eng. 2	157
<i>Akta sejmikowe województwa lubelskiego 1572–1632</i> , oprac. H. Gmiterek — Edward Opaliński	1	197
Badowicz M., <i>Studium z dziejów wina w państwie zakonu krzyżackiego w Prusach w XIV–XV wieku. Produkcja, dystrybucja, konsumpcja</i> — Marian Dygo	3	738
„Biblioteka Epoki Nowożytnej” 4 2016, 1: <i>Liberum veto</i> , red. U. Kosińska — Jerzy Dygdała	3	761
Brewing D., <i>Im Schatten von Auschwitz. Deutsche Massaker an polnischen Zivilisten 1939–1945</i> — Tomasz Szarota	Eng. 2	178
Buchberger E., <i>Shifting Ethnic Identities in Spain and Gaul, 500–700. From Romans to Goths and Franks</i> — Robert Kasperski	4	937
Cinciała A., <i>Dziennik 1846–1853</i> — Marcin Jarząbek	3	775
Dawidowicz A., <i>Myśl polityczna Stronnictwa Narodowego 1928–1939. Wspólnota ideału czy alternacja koncepcji</i> — Katarzyna Wrzesińska	3	793
Deak J., <i>Forging a Multinational State. State Making in Imperial Austria from the Enlightenment to the First World War</i> — Jan Surman	3	772
<i>Die mittelalterliche Thronfolge im europäischen Vergleich</i> , hrsg. von M. Becher — Zbigniew Dalewski	4	943
Dukwicz D., <i>Rosja wobec sejmu rozbiorowego warszawskiego (1772–1775)</i> — Michael G. Müller	3	766
<i>Dziennik ks. Adama Jerzego Czartoryskiego 1813–1817</i> , oprac. i wstępem opatrzyła M. Karpińska, przypisami opatrzyła M. Karpińska przy współpracy J. Pezdy — Wacław Hubert Zawadzki	1	207
Endelman T.M., <i>Leaving the Jewish Fold. Conversion and Radical Assimilation in Modern Jewish History</i> — Paweł Jasnowski	1	201
Filipek-Misiak A., <i>W ogrodzie cnót, wad i grzechów. Problematyka cnót w wybranych średniowiecznych kronikach klasztornych na Śląsku i w Czechach</i> — Monika Juzepczuk	4	964
<i>Friedrich Barbarossa in den Nationalgeschichten Deutschlands und Ostmitteleuropas (19.–20. Jh.)</i> , hrsg. von K. Görich, M. Wihoda — Michał Tomaszek	4	958

Frost R., <i>The Oxford History of Poland-Lithuania</i> , vol. 1: <i>The Making of the Polish-Lithuanian Union, 1385-1569</i> — Lidia Korczak.....	3	743
Gawlitta S., 'Aus dem Geist des Konzils! Aus der Sorge der Nachbarn!'. <i>Der Briefwechsel der polnischen und deutschen Bischöfe von 1965 und seine Kontexte</i> — Piotr Madajczyk	Eng. 2	184
Grabowska-Pieńkosz D., <i>Zapisani w pamięci. Nauczyciele zaboru austriackiego w literaturze pamiętnikarskiej</i> — Tomasz Pudłocki	4	998
Grigson C., <i>Menagerie. The History of Exotic Animals in England 1100-1837</i> — Konrad Bielecki	4	953
Ijäs M., <i>Res publica Redefined? The Polish-Lithuanian Transition Period of the 1560s and 1570s in the Context of European State Formation Processes</i> — Edward Opaliński	3	756
Jasiński T., <i>Gall Anonim — poeta i mistrz prozy. Studia nad rytmiką prozy i poezji w okresie antycznym i średniowiecznym</i> — Marek Cetwiński.....	1	172
Kalbarczyk S., <i>Kazimierz Bartel (1882-1941). Uczony w świecie polityki</i> — Marek Sioma	1	213
Kempa T., <i>Konflikty wyznaniowe w Wilnie od początku reformacji do końca XVII wieku</i> — Elmantas Meilus	3	750
Komorowski J., <i>Teatr i widowiska na Wołyniu do 1863 roku. Z przydaniem Ziemi Kijowskiej</i> — Tadeusz Epsztein	4	994
Konopczyński W., <i>Dziennik 1918-1921</i> — Tadeusz Kondracki.....	3	783
<i>Korespondencja polityczna Stanisława Augusta. Augustyn Deboli 1780 / Korespondencja polityczna Stanisława Augusta. Augustyn Deboli 1781,</i> oprac. E. Zielińska, A. Danilczyk — Paweł Zajac	4	980
Krafl P.O., <i>Polské provinciální synody 13.-15. století</i> — Leszek Zygmier	1	175
Kruszewski T., <i>Rodowód pierwszych Piastów wielkopolskich (potomstwo Mieszka III Starego i jego synów) na tle rodowodu książąt pomorskich. Studium historycznoprawne i genealogiczne</i> — Tomasz Jurek.....	3	735
Krzemiński T., <i>Codziennosc mniejszych miast Pomorza Nadwiślańskiego końca XIX i pierwszych dziesięcioleci XX wieku. Zmiany warunków materialnych i przeobrażenia obyczajowości</i> — Wojciech Turek.....	4	1002
Lamberts E., <i>The Struggle with Leviathan. Social Responses to the Omnipotence of the State, 1815-1965</i> — Tomasz Pudłocki	4	989
<i>Legitimation von Fürstendynastien in Polen und dem Reich. Identitätsbildung im Spiegel schriftlicher Quellen (12.-15. Jahrhundert)</i> , ed. G. Vercamer and E. Wólkiewicz — Jarosław Sochacki	Eng. 2	162
Liedke M., <i>Rodzina magnacka w Wielkim Księstwie Litewskim w XVI-XVIII wieku. Studium demograficzno-społeczne</i> — Grzegorz Błaszczuk	1	190
Łupienko A., <i>Kamienice czynszowe Warszawy 1864-1914</i> — Błażej Brzostek.....	1	210
Marzec W., <i>Rebelia i reakcja. Rewolucja 1905 roku i plebejskie doświadczenie polityczne</i> — Magdalena Micińska	3	779
Molik W., <i>Polscy studenci na uniwersytetach niemieckich od końca XVIII do początku XX wieku</i> — Joanna Schiller-Walicka.....	4	984
Mühle E., <i>Breslau. Geschichte einer europäischen Metropole</i> — Leszek Ziátkowski	1	184

Patronat artystyczny Jagiellonów, ed. M. Walczak and P. Węcowski — Giedrė Mickūnaitė	Eng. 2	166
Pečar A., Tricoire D., <i>Falsche Freunde. War die Aufklärung wirklich die Geburtsstunde der Moderne?</i> — Maciej Janowski.....	4	976
<i>Protokoły posiedzeń plenarnych Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego (1918- 1920)</i> , cz. 1, wyd. E. Długajczyk, M. Skrzypek, cz. 2: <i>Dokumenty dodatkowe</i> , wyd. M. Skrzypek — Grzegorz Gąsior.....	3	787
<i>Rozliczanie totalitarnej przeszłości. Zbrodnie, kolaboracja i symbole przeszłości</i> , red. A. Paczkowski — Anna Wolff-Powęska.....	4	1007
Rzepkowski K., <i>Złoty kciuk. Młyn i młynarz w kulturze Zachodu</i> — Grzegorz Myśliwski	1	179
<i>Socjologia historyczna. Wokół wyzwań teoretycznych i praktyki badawczej</i> , red. B. Cymbrowski, K. Frysztański — Bartosz Kaliski	4	933
Szołtysek M., <i>Rethinking East-Central Europe: Family Systems and Co-Residence in The Polish-Lithuanian Commonwealth</i> — Cezary Kukło	Eng. 2	172
Szpak E., „Chory człowiek jest wtedy jak coś go boli”. <i>Společno-kulturowa historia zdrowia i choroby na wsi polskiej po 1945 r.</i> — Natalia Jarska	4	1021
Szumski J., <i>Polityka a historia. ZSRR wobec nauki historycznej w Polsce w latach 1945-1964</i> — Bożena Witowicz.....	4	1015
Turek W., <i>Obóz Narodowy w Gdyni w latach 1920-1939</i> — Tomasz Sikorski ..	1	223
<i>Władza i architektura. Rezydencje monarchów i siedziby władz państwowych w Europie — formy i funkcje (XV-XXI w.)</i> , red. nauk. A. Czarniecka, P. Deles, A. Sołtys — Mikołaj Getka-Kenig	4	968
<i>Women in the Medieval Monastic World</i> , ed. J. Burton, K. Stöber — Anna A. Dryblak.....	1	167
Woniak K., <i>Verdrängen und Wiederentdecken. Die Erinnerungskulturen in den west- und nordpolnischen Kleinstädten Labes und Flatow seit 1945. Eine vergleichende Studie</i> — Mateusz J. Hartwich.....	4	1013
Zupka D., <i>Ritual and Symbolic Communication in Medieval Hungary under the Árpád Dynasty (1000-1301)</i> — Agnieszka Bartoszewicz	4	948

IN MEMORIAM

Barbara Grochulska (13 X 1924 — 30 IV 2017) — Piotr Ugniewski.....	3	799
Edward Potkowski (10 V 1934 — 31 VII 2017) — Jan Tyszkiewicz.....	3	803
Lech Trzeciakowski (24 XII 1931 — 7 I 2017) — Przemysław Matusik	1	229
Andrzej Wędzki (14 XI 1927 — 13 XII 2017) — Ryszard Grzesik.....	4	1029
Małgorzata Wilska (28 II 1940 — 19 II 2017) — Maria Koczerska	1	235

KOMUNIKATY

List PTH do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy	1	241
--	---	-----

CONTENTS

Bębnik Grzegorz, The “Incident” at Stopnica on 9 September 1939 — Between a Court Crime and Execution	1	65
--	---	----

Czubaty Jarosław, The Duchy of Warsaw — the First Modern Polish State?	2	365
Gaul Jerzy, The Stance of Józef Piłsudski Regarding the Election to the Austrian Parliament and Activities of the Polish Socialist Deputies of the Ninth Term (1897–1900)	4	901
Górny Maciej, Cards on the Table. Geography and the Boundaries of New Europe after the First World War	2	427
Jarska Natalia, A Patriarchal Marriage? The Women's Movement and the Communist Party in Poland (1945–1989).....Eng.	2	7
Korczak-Siedlecka Jaśmina, Did the Peasant Have Honour? The Use of Category of Honour in Studies into Early Modern Society	3	633
Kosińska Rozalia, The Dietines of 1766	4	861
Kupisz Dariusz, Attempts to Organise the Forces of "Domestic Defence" by the Nobility of Kiev, Braclav, and Czernihów Palatinates (1649–1650).....	1	5
Kuźma-Markowska Sylwia, "Help Polish Children": Humanitarian Mobilization of American Public Opinion after the First World War...	3	657
Opaliński Edward, The Crisis, Collapse, and Revival of the Commonwealth during the Second Northern War (1655–1660).....	2	337
Pac Grzegorz, Holy Virginity, the Queen of Virgins, and Power in the Ottonian Reich	4	815
Pałka Jarosław, The Vistula Programme. Nuclear Weapons for the Polish People's Army in Case of War	Eng. 2	69
Pasztor Maria, A Circle of Impossibility. The Problem of Disarmament, Détente and Security in Polish-Italian Relations (1958–1969)	Eng. 2	39
Pleszczyński Andrzej, The Crisis and Collapse of Early Slavic States and Their Reconstruction (the Ninth–Eleventh Centuries). An Outline of the Problem	2	263
Skórzyński Jan, KOR and Its Model of Resistance. Study of Dissent and Opposition in the Communist Poland	Eng. 2	87
Staliūnas Darius, Modern Lithuania — Was there an Alternative to the Model of the Nation-State?.....	2	403
Szadkowski Paweł, Old-Polish and Spanish Military Writings of the Sixteenth Century in the Context of Theory of Military Revolution. An Attempt at Comparison	3	597
Szelągowska Krystyna, A Crisis of Statehood in the Mid-Seventeenth Century: A Parallel between Denmark and the Polish-Lithuanian Commonwealth	2	303
Wesołowski Adrian, The Immortal and the Philanthropic. Historical Research into the Origins and Nature of Stanisław Staszic's Fame	1	29

REVIEWS — POLEMICS — MATERIALS

Budzyński Radosław, On Unknown Gustaw Manteuffel's Letters from the Collection of the Library of the University of L'viv. A Communiqué...	3	693
Pazik Przemysław, Political Catholicism in Poland in 1945–1948. An Overview of Political Activity of Catholics	Eng. 2	111

CRITICAL ARTICLES

Broniarczyk Marcin, On Crown Senators under King Władysław IV	1	149
Jarosz Dariusz, Regarding the Reception of the Stalinist Plan for the Transformation of Nature in Hungary, Czechoslovakia and Poland	Eng. 2	143
Pomierny-Wąsińska Anna, Early City Commune(s) in Medieval Italy in the Light of Chris Wickham's Reflections	3	705
Prostko-Prostyński Jan, Theodoric the Great's Religious Policy in a New Approach?	1	119
Wiszewski Przemysław, Germans on Poland and Poles? On Various Levels of the Transfer of Cultural Content in the Middle Ages	3	721